

İmar Planında İş Ve Ticaret Merkezi Olarak Ayrılan Taşınmazın Şehir İçi Ulaşım Hizmetlerinde Kullanılmak Üzere Kiralanmasının Mümkün Olmadığı

T.C.

DANIŞTAY

8. Daire

Esas: 1999/1434

Karar: 1999/3648

Tarih: 02.06.1999

ÖZET: 3194 s. Kanunun 3. maddesi uyarınca uyuşmazlık konusu taşınmaz, imar planındaki tahsis amacına aykırı olarak kullanılamayacağı açık olduğundan iş ve ticaret merkezi olarak ayrılan taşınmazın şehir içi ulaşım hizmetlerinde kullanılmak üzere kiralanması isteminin reddinde kanuna aykırılık bulunmamaktadır.

(1580 sayılı Belediye K. m. 133, 138) (2886 sayılı İhale K. m. 1) (2577 sayılı İYUK. m. 51)
(3194 sayılı İmar K. m. 3)

KARAR METNİ:

Kanun Yararına Temyiz Eden: Danıştay Başsavcılığı

Davacı: ... Belediye Başkanlığı

Vekili: Av. ...

Davalı : ... İşletme Birliği

İstemin Özeti : ... İşletme Birliği Encümenin, ... Belediye Başkanlığının eski kamyon garajı yerini kiralama isteminin reddine ait 1.2.1996 günlü, 96/6 s. kararı ile... da bulunan bazı işyerlerinin devir edilmesine ait 1.2.1996 günlü, 96/16 s. kararının iptali istemiyle açılan davada: davanın. ... İşletme Birliğinin 1.2.1996 günlü, 96/6 s. 4.1.1996 günlü, 96/6 s. kararlarının iptali istemiyle açıldığı, şehir planında... işletme Birliğine tahsisli dava konusu yerin, şehir içi ulaşım hizmetlerinde kullanılmasının, trafik yönüyle de sakınca yaratmayacağı ... Emniyet Müdürlüğünün Belediye Başkanlığı -gına yazdığı 16.10.1996 günlü, 6239 s. yazıdan anlaşıldığından, şehirlerarası otobüs terminali, şehir içi otobüs terminali gibi kamuya hizmet veren tesislerin bir arada bulunması ile belde halkının bu hizmetlerden kolayca faydalanması sağlanacağından aksi yönde tesis edilen işlemde hukuka ve mevzuata uygunluk görülmediği gerekçesiyle 1.2.1996 tarihli 96/6 s. işlemi iptal eden ve temyiz edilmeyerek kesinleşen Eskişehir İdare Mahkemesinin 6.11.1996 tarih ve 1093 s. kararının; 3194 s. İmar Kanununun 3. maddesinde herhangi bir sahanın her ölçekteki plan esaslarına, bulunduğu bölgenin şartlarına ve yönetmelik hükümlerine aykırı maksatlar için kullanılamayacağı kuralının yer aldığı, davacı belediye başkanlığı tarafından şehir içi otobüs terminali olarak kullanılmak üzere kiralanmak istenilen taşınmazın belediye meclisinin 5.11.1992 tarihli kararı ile yapılan imar planı değişikliği ile... İşletme Birliği iş ve ticaret merkezi kullanımına tahsis edildiğinin dosyadaki belgelerden anlaşıldığı, bu durumda, yürürlükteki imar planı değiştirilerek kiralanmayla ön görülen kullanım amacına uygun hale getirilmeksizin uyumsuzluk konusu taşınmazın otobüs terminali olarak kullanılmasına hukuken olanak bulunmadığı, taşınmazın şehir içi otobüs terminali olarak kullanılmasında trafik yönünden sakınca olup olmadığının imar mevzuatının bu temel ilkesi karşısında önemi bulunmadığı hususlarının idare mahkemesince gözetilmediği, kaldı ki mahkemece ara kararı ile imar planının onaylı örneğinin de istenerek tahsis amacının sorulduğu, ancak bu konu üzerinde hiç durulmadığı, 1580 s. Belediye Kanununun 133. maddesinde belde ve köyler, il özel idarelerinin kendilerine yasalarla verilmiş zorunlu veya isteğe bağlı görevlerin bir veya birkaçını ortaklaşa görebilmek için birlik tesis edebileceklerinin belirtildiği, aynı Kanunun 138. maddesinde ise birliklerin tüzel kişiliğe sahip kamu kurumları olduğunun açıklandığı ve yerine görev yaptıkları yerel yönetimlerin sahip oldukları hak ve yetkilerle donatıldıkları, sair taraftan 2886 s. Devlet ihale Kanununun 1. maddesinde de özel idare ve belediyelerin alım satım, hizmet, yapım, kira. İşlemlerinin bu yasada yazılı hükümlere göre yürütüleceği kuralının yer aldığı, olayda davalı idarenin Belediye Kanunu kurallarına göre kurulmuş bir hizmet birliği olup Tüzüğünün 25. maddesi ile 2886 s.

Devlet İhale Kanunu hükümlerine tabi tutulduğunun anlaşıldığı, bu halde davalı birliğin mülkiyetinde olan taşınmazın kiralınması yolundaki belediye isteminin, 2886 s. Yasadaki usuller işletilmeksizin esasen mümkün olmaması karşısında, istemin reddinde bu yönüyle de hukuka aykırılığın söz konusu olmadığı, nihayet herhangi bir kamu kurumu veya kuruluşunun mülkiyetindeki bir taşınmazı kiraya vermesi için iptal davası yoluyla zorlanamayacağı hususlarının göz önüne alınmadığı öne sürülerek Danıştay Başsavcılığı tarafından 2577 s. İdari Yargılama Usulü Kanununun 51 maddesi uyarınca yasa yararına bozulması istemidir.

TÜRK MİLLETİ ADINA

Hüküm veren Danıştay Sekizinci ve Altıncı Dairelerince 2575 s. Danıştay Yasasına 3619 s. Kanun ile eklenen Ek-1. madde hükmü uyarınca birlikte yapılan toplantıda, Eskişehir İdare Mahkemesince verilen 6.11.1996 tarihli E-1996/301, K:1996/1093 s. kararın, Danıştay Başsavcısı tarafından yasa yararına temyiz edilerek bozulması istemi üzerine, Danıştay Sekizinci Dairesinin 1999-1434 esas numarasında oluşturulan dosyada, Danıştay Tetkik Hakimi İsmail Saklı'nın açıklamaları dinlendikten sonra işin gereği görüşülerek düşünüldü :

Dava, ... İşletme Birliği Encümeninin, ... Belediye Başkanlığının eski kamyon garajı yerini kiralama isteminin reddine ait 1.2.1996 günlü, 96/6 s. kararı ile ..."da bulunan bazı işyerlerinin devir edilmesine ait 1.2.1996 günlü, 96/16 s. kararının iptali istemiyle açılmış, idare mahkemesince, imar planında... İşletme Birliğine, iş ve ticaret merkezi yapılmak üzere tahsisli dava konusu yerin, şehir içi ulaşım hizmetlerinde kullanılmasının trafik yönüyle de sakınca yaratmayacağı... Emniyet Müdürlüğünün 16.10.1996 günlü, 6239 s. yazısından anlaşıldığından, şehirlerarası otobüs terminali, şehir içi otobüs terminali gibi kamuya hizmet veren tesislerin bir arada bulunması ile belde halkının bu hizmetlerden kolayca faydalanması sağlanacağından aksi yönde tesis edilen işlemde hukuka ve mevzuata uygunluk görülmediği gerekçesiyle dava konusu işlemlerden 1.2.1996 tarih ve 96/6 s. işlemin iptal edilmesine karar verilmiş, temyiz edilmeyerek kesinleşen bu kararın Danıştay Başsavcısı tarafından yasa yararına bozulması isteminde bulunulmuştur.

3194 s. İmar Kanununun 3. maddesinde, herhangi bir sahanın, her ölçekteki plan esaslarına, bulunduğu bölgenin şartlarına ve yönetmelik hükümlerine aykırı maksatlar için kullanılamayacağı hüküm altına alınmıştır.

Olayda, imar planında kamyon parkı ve otopark olarak ayrılan taşınmazın, davalı... İşletme Birliği Başkanlığının istemi üzerine... Belediye Meclisinin 5.11.1992 günlü, 251 s. kararı ile imar planında değişiklik yapılarak "... İşletme Birliği İş ve Ticaret Merkezi" yeri

olarak ayrıldığı, davacı... Belediye Başkanlığının anılan bu yeri şehir içi ulaşım hizmetlerinde merkez olarak kullanmak üzere davalı idareden kiralama isteminde bulunduğu, bu istemi incelemek üzere oluşturulan komisyon raporuna dayanılarak kiralama isteminin reddedildiği anlaşılmaktadır.

Yukarıda açıklanan kanun kuralı uyarınca uyuşmazlık konusu taşınmazın imar planındaki tahsis amacına aykırı olarak kullanılamayacağı açıktır. Bu halde imar planında... İşletme Birliği, İş ve Ticaret Merkezi olarak ayrılan taşınmazın, şehir içi ulaşım hizmetlerinde kullanılmak üzere kiralanması yolundaki istemin reddine ait işlemde kanuna aykırılık bulunmadığından, işlemin iptali yolunda verilen idare mahkemesi kararında hukuki isabet görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle, Danıştay Başsavcısı tarafından yapılan temyiz isteminin kabulü ile Eskişehir İdare Mahkemesinin temyiz edilmeyerek kesinleşen 6.11.1996 tarih ve E:1996/301, K:1996/1093 s. kararının 2577 s. İdari Yargılama Usulü Kanununun 51. maddesi uyarınca yasa yararına ve hükmün hukuki sonuçlarına etkili olmamak üzere bozulmasına, kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığı ile Danıştay Başsavcılığına gönderilmesine ve Resmi Gazetede yayımlanmasına 2.6.1999 tarihinde oybirliği ile karar verildi.

Kaynak: DKD. Sayı 102 s: 464

Telefon: +90 (312) 473 84 23

E-Posta: mts@mevzuattakip.com.tr

Adres: Çetin Emeç Bulvarı Hürriyet Cad. No: 2/12 Çankaya ANKARA